

مرکز مجاز امام صادق (علیه السلام)

اصول فقه ۱

اوامر - واجب عینی ۲

جلسه ۶۵

استاد نجارزاده

۵. واجب تعیینی و اطلاق صیغه امر

واجب تعیینی و تخییری: واجبی که عدل و جانشین برای خود نداشته باشد، مانند: نماز و روزه و در مقابل آن تخییری است که در مقابل واجب، عدلی وجود داشته باشد. مانند: کفارات روزه ماه رمضان.

• اصل این است که واجب، تعیینی باشد؛ مگر دلیل خاص بر تخییری بودن آن باشد.

۶. واجب نفسی و اطلاق صیغه امر

واجب نفسی: شارع آن را به خاطر خودش واجب کرده باشد؛ مانند: نماز.

اگر صیغه امر مطلق باشد و دلیل خاصی هم نباشد؛ وجوب در این مورد نفسی می باشد.

۷. فوریت و تراخی

آیا صیغه امر دال بر فور است یا تراخی؟

چهار قول در این مورد وجود دارد که نظر مختار، قول آخر می باشد که صیغه امر، تنها از راه قرائن مختلفی که در مقامات مختلف فرق می کند؛ می توان از آن، یکی از دو معنای فور یا تراخی را فهمید.

زیرا صیغه افعال فقط دلالت بر نسبت طلبیه دارد و هیچ دلالتی بر فور یا تراخی ندارد؛ بلکه این دو را می توان از ادله دیگر بدست آورد. در نتیجه اگر دلیل دیگری نباشد، مقتضایش جواز انجام مأمور به است چه فوراً و چه با تراخی.